

УДК 655.4(81)"2011"

15-й Міжнародний книжковий ярмарок у Ріо-де-Жанейро

Міжнародний книжковий ярмарок у Ріо-де-Жанейро, який має назву "Книжкове Бієнале" — це визначний діловий та культурний захід, найважливіша книжкова подія Бразилії. Його проводять раз на два роки, починаючи із 1983 р.

Це книжкове дійство завжди перевершує всі очікування щодо кількості відвідувачів, обсягу продажів та широти висвітлення у ЗМІ. Для порівняння: на початку історії форуму виставкова площа становила 1000 кв. метрів, а цього року — 15 000 кв. метрів. Упродовж одинадцяти днів форуму, з першого по одинадцяте вересня, приймав справжній фестиваль культури, літератури та освіти головний виставковий майданчик Бразилії "Ріоцентр", який став незмінним місцем проведення Книжкового бієнале із 1987 р.

Виставкова площа цього книжкового форуму завжди має кілька незвичайних ділянок, спеціально обладнаних для різних заходів. Вони дають змогу відвідувачам залучитися до дискусій та бесід із відомими людьми, а також до різноманітних розважальних заходів, що заохочують до читання.

Деякі популярні заходи у рамках форуму стали вже традиційними. Це "Літературне кафе", де відбуваються неформальні літературні зустрічі із бразильськими та світовими письменниками; "Книги на сцені", де відомим діячам кіно, театру та телебачення пропонують до читання зі сцени кращі уривки творів бразильських письменників; "Книжковий ліс" — творча ділянка площею у 800 кв. метрів, що дає дітям змогу поринути в атмосферу їхніх улюблених книг.

Це один унікальний і цікавий захід має назву "Тільки жінки" ("Women only"), де жінки — письменниці, журналісти, видавці та відомі літературні діячі — збираються разом, щоб обговорити широке коло важливих для них питань. Тематичний діапазон жіночих проблем, що обговорювалися цього року, був широким і різноманітним: від творів про жінок в історії Бразилії, котрі надихають своєю патріотичністю, до "книг, які прикрашають", що відображають бажання бразильянок виглядати бездоганно. Жіночі постаті стають все більш значущими в Бразилії, наприклад президентом країни є жінка — Ділма Руссефф. Те, що на найвищу посаду держави було обрано жінку, на думку бразильських літераторів, є ознакою еволюції ролі жінки в суспільстві. Вони сподіваються на підвищення статусу прекрасної половини людства у всіх галузях суспільного життя. Та головною жіночою темою завжди є материнство. Сучасних бразильських матерів непокоять складні стосунки із дітьми і вони шукають поради у компетентних у цьому питанні письменників.

Серед запрошених до жіночих дискусій був і письменник-чоловік Стівен Картер — автор книг із психології взаємин жінок і чоловіків. Предметом його виступу було те, що він назвав "фобіями зобов'язань". Стівен Картер дав поради жінкам щодо поліпшення взаємин із чоловіками, пояснив нюанси повсякденного життя подружньої пари, а також зазначив, що жінці варто відмовитися від ідеї змінити людину, яка уникає серйозних стосунків.

Головний книжковий ярмарок цієї країни привертає увагу молоді, яка в останні десять років у Бразилії зарекомендувала себе як великий споживач літератури. Цього разу відбулись зустрічі із п'ятьма авторами, чисою аудиторією є

переважно молодь та підлітки. Молодіжну програму відкрила американська письменниця Елісон Ноель, останній роман якої "Безсмертні" розійшовся в США накладом понад 6 мільйонів примірників та 400 тисяч — у Бразилії. На ярмарку її зустріли натовп переважно зі студентів, з якими вона поділилася подробицями написання своїх творів.

Із захопленням зустріли молоді відвідувачі виставки Гіларі Дафф, популярну американську акторку та співачку, яку наслідують дівчата в усьому світі, й Бразилія — не виняток. Зараз поп-діва вдалася до письменницької кар'єри та завітала на книжковий ярмарок, щоб підтримати свій новий роман "Еліксир". Зустріч із Гіларі Дафф була настільки бажаною для молоді, що організаторам довелося відкрити додаткову сесію у великому залі, щоб усі бажаючі змогли потрапити на неї.

Серед учасників книжкового форуму була й Таліта Ребокас Тейшейра — бразильська журналістка і письменниця, яка також працює для підліткової аудиторії. У 2003 р. побачила світ її перша книга, а зараз їх вже дев'ять, загальним накладом понад 40 тисяч примірників. Ще одна бажана учасниця виставки — Лорен Кейт, американська авторка книг підліткової фантастики. Вона створила серію романів "Падші" ("Fallen") та "Зрада Наталі Харгров", які два останні роки посідають лідируючі позиції у списку бестселерів за версією газети Нью-Йорк Таймс.

Бразильські школярі організовано відвідували книжковий форум. Кожному з них було видано ваучер на 5 доларів для придбання будь-якої книги на ярмарку. У такий спосіб за океаном заохочують дітей до читання та виховують у них звичку до придбання книг.

Найкращим виставковим стендом ярмарку було визнано експозицію португальського видавництва "Бабель", яке дебютувало на цьогорічному бієнале. Комісії з 15 суддів, серед яких були архітектори, дизайнери інтер'єру і журналісти, котрі спеціалізуються на дизайні, сподобалось те, що стенд був оформлений мінімалістично. На чорній глянцевої підлозі містились написи із білих матових підсвічених літер, а на білих стінах були лише полиці із книгами та символіка видавництва. Цікаво, що ідея оформлення стенду належала співробітникам видавництва, а не професійним дизайнерам.

Книжковий ярмарок — непересічна подія, для зацікавлених читачів це чудова нагода зустріти своїх улюблених письменників та познайомитися із багатьма іншими. Організація зустрічей із авторами на цьогорічному ярмарку заслуговує на високу оцінку за рівнем використання інформаційних технологій. Розмови з іноземними гостями форуму супроводжувалися синхронним перекладом, відвідувачі могли вільно ставити їм запитання.

*Матеріал підготувала
Марина Пащенко,*

*науковий співробітник відділу наукової
підготовки державних бібліографічних
показників Книжкової палати України*

Надійшла в редакцію 19 вересня 2011 року